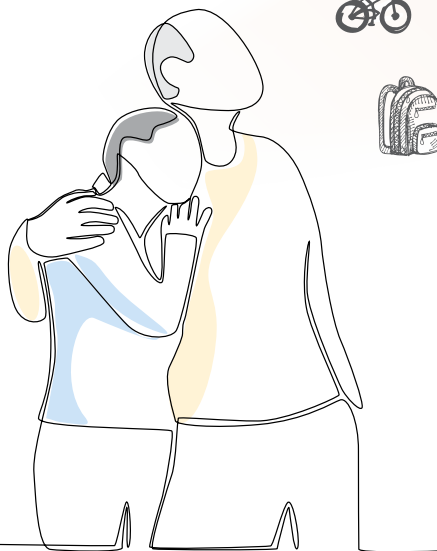

GUIA PER A LA TEVA JUBILACIÓ 2023

Fundación **MAPFRE**

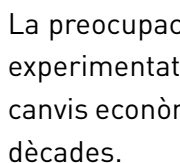
© Fundación MAPFRE, 2023
Paseo de Recoletos, 23 28004 Madrid (España)
www.fundacionmapfre.org

© De les fotografies: Thinkstock/iStock Photos, 2023

Dipòsit legal: M-27758-2023

Exemplar gratuït. Prohibida la seva venda.
Es permet la reproducció parcial dels seus continguts sempre que se'n citi la font.

Tota la informació inclosa en aquesta guia s'ha elaborat com a exemple orientatiu, amb la informació disponible actualment i en cap cas s'ha de considerar vinculant.

La preocupació de la societat per la previsió social ha experimentat un notable auge a conseqüència dels canvis econòmics, socials i demogràfics de les últimes dècades.

L'opinió generalitzada dels experts és que el grau de coneixement dels consumidors sobre els productes d'estalvi i de jubilació no es correspon amb el seu nivell de necessitat i utilització durant els pròxims anys.

Fundación MAPFRE té, entre els seus objectius, **contribuir a millorar la cultura financera i asseguradora** dels ciutadans. Per fer-ho, ha elaborat aquesta guia que proporciona informació clara sobre les pensions i les reformes que les afecten, i destaca les solucions que ofereix la previsió social complementària de cara al futur.

Fundación MAPFRE

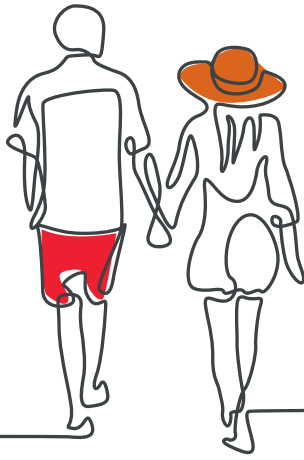

SUMARI

01	LA PREVISIÓ SOCIAL	07
02	ACCÉS A LA JUBILACIÓ	09
03	QUANTIA DE LA PENSIÓ DE JUBILACIÓ	21
04	SOLUCIONS D'ESTALVI PER A LA JUBILACIÓ	31
05	COBRAMENT DEL PLA DE PENSIONS / PLA DE PREVISIÓ ASSEGURAT (PPA)	45
06	MANERES DE FER ÚS DE L'HABITATGE PER COMPLEMENTAR LA PENSIÓ PER JUBILACIÓ	55
07	ALTRES NECESSITATS	67

01

**LA PREVISIÓ
SOCIAL**

■ QUÈ ÉS LA PREVISIÓ SOCIAL?

La previsió social és la preparació dels mitjans necessaris per protegir les persones davant del que pot passar en el futur, com ara la malaltia, la desocupació, la jubilació, la dependència o la defunció.

■ QUINS TIPUS DE PREVISIÓ SOCIAL HI HA A ESPANYA EN MATÈRIA DE JUBILACIÓ?

- **Previsió social pública** (anomenada **Seguretat Social**): orientada principalment a proveir pensions per jubilació, invalidesa i defunció. En certs col·lectius, aquestes funcions es deleguen a plans de previsió professional (com ara **mutualitats** de col·legis professionals: advocacia, metges, etc.).
- **Previsió social privada**: encarregada de complementar els ingressos de les pensions públiques a través de sistemes d'assegurament i estalvi que s'alimenten d'aportacions econòmiques voluntàries. Aquestes aportacions poden ser de dos tipus:
  - *Individuals*: les que els mateixos ciutadans podem fer a través dels plans de pensions individuals, plans de pensions empresarials i assegurances d'estalvi orientats a la jubilació com ara els plans de previsió assegurats (PPA), els plans individuals d'estalvi sistemàtic (PIAS), etc.
  - *Empresarials*: les que fan les empreses en favor dels seus treballadors a través de plans de pensions d'empresa, plans de previsió social empresarial, etc.

02

**ACCÉS A LA
JUBILACIÓ**

■ QUAN EM PUC JUBILAR?

A Espanya has d'haver cotitzat un mínim de 15 anys i, d'aquests, com a mínim n'hi ha d'haver 2 entre els 15 anys immediatament anteriors a la data de jubilació.

Des de l'1 d'abril del 2013, l'edat de **jubilació ordinària** depèn dels anys que tinguis i de les cotitzacions que hakis acumulat al llarg de la teva vida laboral. Un requisit fonamental és que hakis fet (període transitori, vegeu la taula 1):

- 67 anys, o bé
- 65 anys, quan s'acreditin 38 anys i 6 mesos o més de cotització.

Taula 1. Jubilació ordinària

ANY DE JUBILACIÓ	PERÍODES COTITZATS	EDAT EXIGIDA
2023	37 anys i 9 mesos o més Menys de 37 anys i 9 mesos	65 anys 66 anys i 4 mesos
2024	38 anys o més Menys de 38 anys	65 anys 66 anys i 6 mesos
2025	38 anys i 3 mesos o més Menys de 38 anys i 3 mesos	65 anys 66 anys i 8 mesos
2026	38 anys i 3 mesos o més Menys de 38 anys i 3 mesos	65 anys 66 anys i 10 mesos
A partir de l'any 2027	38 anys i 6 mesos o més Menys de 38 anys i 6 mesos	65 anys 67 anys

En Pere va néixer l'1 de gener del **1960** i va començar a treballar l'any **1988**.

Quan es podrà jubilar?

En Pere farà **65 anys** l'any 2025 i tindrà **37 anys** cotitzats.

Segons la taula 1, el 2025 i amb **37 anys cotitzats**, es podrà jubilar amb **66 anys i 8 mesos**; és a dir, l'1 de setembre del 2026.

■ QUAN PODRIA JUBILAR-ME ANTICIPADAMENT I EN QUANT SE'M REDUIRIA LA PENSIÓ?

Hem de distingir dues situacions:

1. Cessament no voluntari

Quan el cessament a la feina sigui per causes no imputables a la teva voluntat.

Requisits per cobrar pensió

- Tenir, com a **màxim, 4 anys menys de l'edat de jubilació** ordinària exigida (la que correspongui segons la taula 1).

- Tenir un **període mínim de cotització de 33 anys**. D'aquest període cotitzat, com a mínim 2 anys hauran d'estar compresos en els 15 anys immediatament anteriors a la jubilació. A l'efecte exclusiu, es considerarà com a cotitzat el període de prestació del servei militar obligatori o de la prestació social substitutòria, amb el límit màxim d'un any.
- Estar inscrit a l'oficina d'ocupació com a demandant almenys els 6 mesos anteriors a la sol·licitud de jubilació anticipada.
- Que el cessament a la feina per causes no imputables al treballador es produeixi per alguna de les causes recollides a l'article 207.1.d) de la Llei general de Seguretat Social.

Com es reduirà la meva pensió?

Per cada mes o fracció de mes que li falti al treballador per complir l'edat legal de jubilació, els **coeficients de reducció** que resultaran d'aplicació aniran en funció del període de cotització acreditat i els mesos d'anticipació, tal com es mostra a la taula 2.

Taula 2. Coeficient de reducció per cessament no voluntari

MESOS QUE S'AVANÇA LA JUBILACIÓ	PERÍODE COTITZAT: MENYS DE 38 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 38 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS
	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
48	30,00	28,00	26,00	24,00
47	29,38	27,42	25,46	23,50
46	28,75	26,83	24,92	23,00
45	28,13	26,25	24,38	22,50
44	27,50	25,67	23,83	22,00
43	26,88	25,08	23,29	21,50
42	26,25	24,50	22,75	21,00
41	25,63	23,92	22,21	20,50
40	25,00	23,33	21,67	20,00
39	24,38	22,75	21,13	19,50
38	23,75	22,17	20,58	19,00
37	23,13	21,58	20,04	18,50
36	22,50	21,00	19,50	18,00
35	21,88	20,42	18,96	17,50
34	21,25	19,83	18,42	17,00
33	20,63	19,25	17,88	16,50
32	20,00	18,67	17,33	16,00
31	19,38	18,08	16,79	15,50
30	18,75	17,50	16,25	15,00
29	18,13	16,92	15,71	14,50
28	17,50	16,33	15,17	14,00

Continua

MESOS QUE S'AVANÇA LA JUBILACIÓ	PERÍODE COTITZAT: MENYS DE 38 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 38 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS
	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
27	16,88	15,75	14,63	13,50
26	16,25	15,17	14,08	13,00
25	15,63	14,58	13,54	12,50
24	15,00	14,00	13,00	12,00
23	14,38	13,42	12,46	11,50
22	13,75	12,83	11,92	11,00
21	12,57	12,00	11,38	10,00
20	11,00	10,50	10,00	9,20
19	9,78	9,33	8,89	8,40
18	8,80	8,40	8,00	7,60
17	8,00	7,64	7,27	6,91
16	7,33	7,00	6,67	6,33
15	6,77	6,46	6,15	5,85
14	6,29	6,00	5,71	5,43
13	5,87	5,60	5,33	5,07
12	5,50	5,25	5,00	4,75
11	5,18	4,94	4,71	4,47
10	4,89	4,67	4,44	4,22
9	4,63	4,42	4,21	4,00
8	4,40	4,20	4,00	3,80
7	4,19	4,00	3,81	3,62
6	3,75	3,50	3,25	3,00
5	3,13	2,92	2,71	2,50

Continua

MESOS QUE S'AVANÇA LA JUBILACIÓ	PERÍODE COTITZAT: MENYS DE 38 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 38 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS
	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
4	2,50	2,33	2,17	2,00
3	1,88	1,75	1,63	1,50
2	1,25	1,17	1,08	1,00
1	0,63	0,58	0,54	0,50

Un cop aplicats els coeficients indicats, en el cas d'assolir l'import de pensió màxim, la quantitat es reduirà en un 0,5% per cada trimestre d'avançament, com a norma general.

A l'import de pensió resultant, després d'aplicar-hi els coeficients reductors, s'aplicarà un complement per reduir la bretxa de gènere, de 30,40 euros per cada fill (425 euros anuals, en 14 pagues), a les dones o homes que hagin tingut un o més fills biològics o adoptats, amb el límit de quatre vegades aquest import. Perquè els homes puguin tenir dret a aquest complement, s'ha d'haver vist interrompuda o afectada la seva carrera professional i la pensió que obtingui ha de ser inferior a la que correspongui a l'altre progenitor.

La Maria el 2023 ha fet
61 anys.

Es va quedar a l'atur fa dos anys a conseqüència d'un acomiadament col·lectiu per causes econòmiques i ha estat cobrant l'atur fins ara, però ja se li acaba.

Té **36 anys cotitzats** i la seva base reguladora és de **2.000 €**.

Quan podria jubilar-se i amb quina pensió?

El 2027, any en què la Maria fa **65 anys**. L'edat de jubilació ordinària per als treballadors que comptin amb almenys **38 anys i 6 mesos cotitzats serà de 65 anys**.

Per determinar l'edat ordinària de jubilació en l'accés a la jubilació anticipada es considera cotitzat el període transcorregut entre l'accés a la jubilació anticipada i el moment en què el treballador hagués assolit l'edat de jubilació ordinària, encara que aquestes cotitzacions no siguin efectives. Per tant, a aquest efecte, l'any 2027 la Maria ja comptaria amb 40 anys cotitzats, per la qual cosa l'edat de jubilació ordinària que li correspondria seria de 65 anys. Com que la Maria no va deixar la feina voluntàriament, podria jubilar-se anticipadament fins a 4 anys abans d'aquesta edat, és a dir, podria jubilar-se ja amb 61 anys. La reducció es calcularia de la manera següent:

4 anys d'avançament equivalen a **48 mesos**.

Pel fet d'avançar 48 mesos la seva jubilació, i sobre la base dels anys efectivament cotitzats (36 anys), correspon **reduir-li un 30%**.

2.000 € de base reguladora – **30%** de reducció = **1.400 € de pensió***.

* Aquest import es podria veure afectat pel coeficient que es calcula en funció del temps cotitzat efectivament pel treballador. Aquest percentatge es determina d'acord amb l'article 210 del Text Refós de la Llei general de la Seguretat Social, encara que en l'exemple de la Maria no té cap mena d'efecte sobre l'import de la seva pensió. Per a les persones que es jubilin anticipadament, un cop aplicats els corresponents coeficients reductors, l'import resultant de la pensió no podrà ser superior a la quantitat resultant de reduir el topall màxim de pensió en un 0,5% per cada trimestre d'avançament, segons l'article 210.4 de la Llei general de la Seguretat Social.

2. Cessament voluntari

Quan accedeixes a la jubilació voluntàriament.

Requisits per cobrar pensió

- Tenir, com a **màxim, 2 anys menys de l'edat de jubilació** ordinària exigida (la que correspongui, segons la taula 1).
- Tenir un **període mínim de cotització de 35 anys**. D'aquest període cotitzat, com a mínim 2 anys hauran d'estar compresos entre els 15 anys immediatament anteriors a la jubilació. A l'efecte exclusiu, es considerarà com a cotitzat el període de prestació del servei militar obligatori o de la prestació social substitutòria, amb el límit màxim d'un any.
- L'import de la pensió que s'hagi de percebre ha de ser superior a la quantitat de la pensió mínima que, per la seva situació familiar, correspondria a l'interessat en el moment de fer els 65 anys.

Com es reduirà la meva pensió?

Per cada mes o fracció de mes que li falti al treballador per complir l'edat legal de jubilació, els **coeficients de reducció** que resultaran d'aplicació aniran en funció del període de cotització acreditat i els mesos d'anticipació, tal com es mostra a la taula 3.

Taula 3. Coeficient de reducció per cessament voluntari

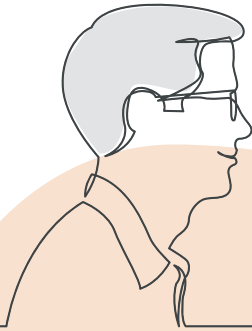
MESOS QUE S'AVANÇA LA JUBILACIÓ	PERÍODE COTITZAT: MENYS DE 38 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 38 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 41 ANYS I 6 MESOS I INFERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS	PERÍODE COTITZAT: IGUAL O SUPERIOR A 44 ANYS I 6 MESOS
	% reducció	% reducció	% reducció	% reducció
24	21,00	19,00	17,00	13,00
23	17,60	16,50	15,00	12,00
22	14,67	14,00	13,33	11,00
21	12,57	12,00	11,43	10,00
20	11,00	10,50	10,00	9,20
19	9,78	9,33	8,89	8,40
18	8,80	8,40	8,00	7,60
17	8,00	7,64	7,27	6,91
16	7,33	7,00	6,67	6,33
15	6,77	6,46	6,15	5,85
14	6,29	6,00	5,71	5,43
13	5,87	5,60	5,33	5,07
12	5,50	5,25	5,00	4,75
11	5,18	4,94	4,71	4,47
10	4,89	4,67	4,44	4,22
9	4,63	4,42	4,21	4,00
8	4,40	4,20	4,00	3,80
7	4,19	4,00	3,81	3,62
6	4,00	3,82	3,64	3,45
5	3,83	3,65	3,48	3,30
4	3,67	3,50	3,33	3,17
3	3,52	3,36	3,20	3,04
2	3,38	3,23	3,08	2,92
1	3,26	3,11	2,96	2,81

A partir del 2024, i amb una aplicació gradual, en el termini de deu anys, per als treballadors amb una base reguladora superior a la pensió màxima, l'aplicació dels coeficients reductors anteriors es farà sobre l'import de la pensió màxima establerta, d'acord amb els coeficients reductors reflectits a la Disposició transitòria 34 de la Llei general de la Seguretat Social, en funció del període de cotització acreditat i els mesos d'anticipació.

Fins llavors, hi serà aplicable la normativa anterior, és a dir, que l'import resultant de la pensió no podrà ser superior a la quantitat resultant de reduir el topall màxim de pensió en un 0,5% per cada trimestre o fracció de trimestre d'anticipació.

A l'import de la pensió resultant, després de l'aplicació dels coeficients reductors anteriors, s'hi aplicarà el complement per reduir la bretxa de gènere, ja definit a la pàgina 15.

En Francesc, el 2023, ha fet **63 anys**. Té alguns problemes familiars i, si pogués, li agradaria jubilar-se.

Té 42 anys cotitzats i la seva base reguladora és de 2.000 €.

Quan podria jubilar-se i amb quina pensió?

El **2025**, any en què en Francesc fa **65 anys**. L'edat de jubilació ordinària per als treballadors que comptin amb almenys **38 anys i 3 mesos de cotització serà de 65 anys**.

Com que en Francesc ja compta amb **42 anys cotitzats**, la seva edat ordinària de jubilació és de 65 anys, però com que seria un cessament voluntari, podria **anticipar** la seva jubilació **2 anys**. Per tant, ja es podria jubilar.

2 anys d'avançament equivalen a **24 mesos**.

Pel fet d'anticipar la seva jubilació 24 mesos, i sobre la base dels seus anys cotitzats, correspon reduir-hi un **17%**.

2.000 € de base reguladora – **17%** de reducció = **1.660 € de pensió***.

* Aquest import es podria veure afectat pel coeficient que es calcula en funció del temps cotitzat efectivament pel treballador. Aquest percentatge es determina d'acord amb l'article 210 del Text Refós de la Llei general de la Seguretat Social, encara que en l'exemple d'en Francesc no té cap efecte sobre l'import de la seva pensió.

03

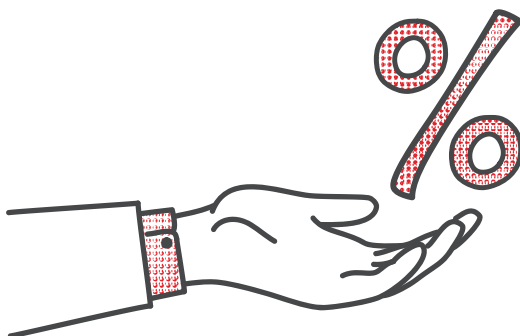
QUANTIA DE LA PENSIÓ DE JUBILACIÓ

■ QUINES BASES DE COTITZACIÓ ES TENEN EN COMPTE PER DETERMINAR LA MEVA PENSIO?

La reforma iniciada l'any 2011 va ampliar el període de còmput de les bases de cotització de 15 a 25 anys. El 2023 s'introdueix un nou canvi en el nombre d'anys que cal tenir en compte per al càlcul de la base reguladora de la pensió de jubilació. S'amplia a 27 anys el període per al càlcul de la base reguladora, si bé es prenen com a referència els 29 anys anteriors al del mes d'accés a la jubilació, dels quals se seleccionen d'ofici les 324 bases (27 anys) de cotització de més import de tot el període.

L'aplicació d'aquesta regulació serà gradual a partir de l'1 de gener del 2026 i fins a l'1 de gener del 2041. En aquest període, es farà d'ofici un doble càlcul, amb la nova normativa i amb l'antiga (25 anys), i se seleccionarà la més favorable econòmicament al pensionista.

Entre els anys 2041 i 2044, s'estableix un període transitori específic, en què s'afegiran 6 mesos per any per al càlcul de la base reguladora més favorable per al treballador.

A partir del 2044 s'aplicarà la nova regulació aquí exposada, en la seva redacció vigent des de l'1 de gener del 2026.

■ QUINS FACTORS PODEN INFLUÏR EN L'IMPORT DE LA PENSIÓ ELS PRÒXIMS ANYS?

La base reguladora serà corregida pels factors següents:

1. **Pel nombre d'anys cotitzats**, tenint en compte que, amb la regulació actual, a partir de l'any 2027, per poder jubilar-se a 65 anys, caldran 38 anys i 6 mesos de cotització per tenir dret al 100% de la base reguladora. Des dels 35 anys exigibles el 2012, fins als 38 anys i 6 mesos exigibles el 2027, s'aplicarà un període transitori gradual. Si no s'acredita aquesta "carrera de cotització completa" quan es tenen 65 anys, a partir del 2027 l'edat ordinària de jubilació serà a 67 anys, i caldran com a mínim 37 anys cotitzats per rebre el 100% de la base reguladora (vegeu la taula 1).
2. **Per l'edat d'accés a la jubilació**, tot aplicant les reduccions que corresponguin en funció dels mesos d'avançament sobre l'edat ordinària i de si l'accés anticipat és voluntari o no, sempre que es tinguin cotitzats els anys exigits en cada cas.
3. **Pel nombre d'anys que calgui tenir en compte en el càlcul de la base reguladora**. Es farà un doble càlcul amb un període de cotització de 29 anys, dels quals es triaran els 27 millors, i integrant les possibles llacunes de cotització i períodes de cotització parcial, comparat amb el càlcul fet sobre la base de la legislació actual, i es triarà el resultat més favorable per al futur pensionista.

■ QUÈ ÉS LA TAXA DE SUBSTITUCIÓ?

La taxa de substitució, o de reemplaçament d'ingressos a la jubilació, és la relació entre la pensió mitjana de jubilació i el salari mitjà just abans de la data de jubilació. És a dir, és el percentatge de la pensió de jubilació respecte a l'import de l'últim salari rebut i indica la pèrdua de poder adquisitiu que suposarà el fet d'accedir a la jubilació.

■ COM SÓN LES PENSIONS A ESPANYA, COMPARADES AMB LES D'ALTRES PAÏSOS?

Segons dades de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), a **Espanya, la taxa de substitució, neta d'impostos**, es troba en un **89%** després de l'eliminació del factor de sostenibilitat, davant del 62% de mitjana que tenen els països de l'OCDE (74% a França, 53% a Alemanya, 82% a Itàlia, etc.), tenint en compte que la pensió de jubilació màxima a Espanya el 2023 arriba a 42.829 € anuals.

■ PERÒ COM EVOLUCIONARÀ EL NOSTRE SISTEMA ACTUAL DE PENSIONS?

L'augment progressiu de l'esperança de vida, fet que incrementa l'import de les pensions que paga el sistema públic, ha fet necessària la introducció de nous ajustos en l'àmbit del càlcul de les quanties de les pensions de cara al futur. Aquestes mesures van encaminades a propiciar la sostenibilitat del sistema per a les pròximes dècades.

Més concretament, l'actual reforma recull tres grans blocs d'actuació:

- **Increment gradual de les bases màximes de cotització**, fet que amplia la massa salarial subjecta a cotització.
- Per preservar el caràcter redistributiu, es té en compte una **cotització de solidaritat** que grava els salaris que superen la base màxima.
- La implantació d'un **mecanisme d'equitat intergeneracional (MEI)**, que substitueix el factor de sostenibilitat, i que té en compte una cotització addicional per a empreses i treballadors sobre contingències comunes, el propòsit de les quals és nodrir el Fons de Reserva com a instrument d'estabilització financera del sistema.

Hem de tenir en compte que, segons l'Institut Nacional d'Estadística (INE), s'observen certs indicadors de l'evolució de la població espanyola que ens il·lustren la dimensió del problema en el futur, especialment amb l'accés a la jubilació de la macrogeneració del *baby boom*:

- Projeccions de taxa de dependència (relació entre la població de més de 64 anys i la població activa) a llarg termini.

El 2023 és el 31,35%, és a dir, 1 jubilat per cada 3,2 actius.

El 2035 serà el 40,12%, és a dir, 1 jubilat per cada 2,5 actius.

El 2050 serà el 53,73%, és a dir, 1 jubilat per cada 1,8 actius.

El 2070 serà el 50,36%, és a dir, 1 jubilat per cada 2 actius.

- La població de 65 o més anys, que el 2023 suposa el 21,1% de la població total, assolirà el 30,4% l'any 2050.

- Segons les tendències demogràfiques actuals, el 2035 les persones de més de 65 anys que viuran a Espanya suposaran el 25,1% del total.
- Previsible augment de l'esperança de vida (vegeu la taula 4).

Taula 4. Esperança de vida

EN NÉIXER	ANY 2023	ANY 2036	ANY 2071
Homes	81,32	83,32	86,03
Dones	86,44	87,76	90,05
ALS 65 ANYS	ANY 2023	ANY 2036	ANY 2071
Homes	19,76	21,00	22,72
Dones	23,52	24,51	26,30

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

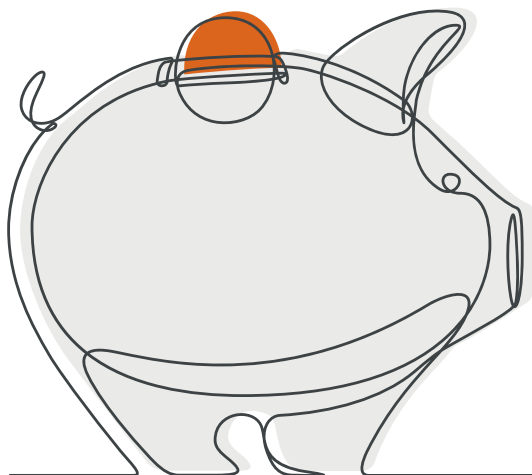
■ QUÈ ÉS LA “GUARDIOLA DE LES PENSIONS” I QUÈ LI PASSA?

Per poder aclarir-ho, cal saber que el **sistema públic de pensions de la Seguretat Social a Espanya**, com a la majoria dels països europeus, aplica un règim financer de repartiment, és a dir, les prestacions dels pensionistes es financen amb les contribucions de les empreses i dels treballadors en actiu.

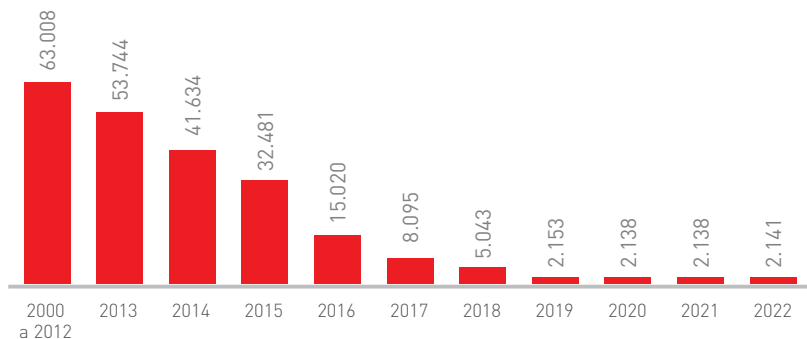
La situació financera del sistema públic de pensions serà definida pel resultat d'enfrontar les despeses amb els ingressos de cada exercici. Si els ingressos superen les despeses, tindrem un superàvit i, en el cas contrari, estarem davant d'un dèficit.

Per preveure situacions de dèficit, l'any 2000 es va crear una espècie de "guardiola", el **Fons de Reserva de la Seguretat Social**, en la qual es van començar a acumular els superàvits anuals que registrava el sistema de pensions de la Seguretat Social, ja que en aquells anys encara estava en actiu una proporció significativament majoritària de la població, la qual cosa, a més a més, va coincidir amb una favorable situació econòmica general.

Des de l'any 2012, la crisi ha fet necessari començar a disposar del fons abans del que s'havia previst segons les projeccions demogràfiques. Això, juntament amb la rendibilitat negativa del deute públic on s'inverteix, ha contribuït al fet que el seu romanent s'hagi reduït de manera considerable en els últims anys. Aquesta situació, amb les desfavorables projeccions demogràfiques, posa en qüestió el futur d'aquest fons com un mecanisme estabilitzador del sistema de pensions de la Seguretat Social.

Evolució general del Fons de Reserva de la Seguretat Social

Situació a 31 de desembre de cada exercici (milions d'euros).

Font: Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Atesa aquesta situació, en el RDL 2/2023, de 16 de març, s'ha considerat la conveniència d'establir un **mecanisme d'equitat intergeneracional (MEI)** que es desplegarà gradualment fins al 2029 i està pensat perquè el fons de reserva tingui més disponibilitat amb la finalitat de fer front el repte demogràfic de les pròximes dècades. El MEI, que substitueix a l'antic factor de sostenibilitat (que mai no es va arribar a aplicar), consisteix en una cotització del 0,6% sobre les contingències comunes, que es durà a terme gradualment des del 2024, i que anirà creixent una dècima cada any fins a arribar a l'1,2% el 2029.

Es preveu que arribi a acumular més de 120.000 milions d'euros en els pròxims anys i que es comenci a fer servir en la dècada dels anys 30 fins als 50, tot coincidint amb una necessitat més gran de recursos del sistema.

■ PER TANT, LA MEVA PENSIÓ CREIXERÀ? COM ES REVALORARÀ EN EL FUTUR?

El creixement de les pensions futures també es recull en la reforma recent. D'una banda, s'estableix que totes les pensions contributives es revaloraran al començament de cada any **amb l'IPC mitjà** dels dotze mesos anteriors a desembre de l'any anterior.

D'una altra banda, es tracta el cas de la quantia màxima de la pensió inicial, que serà, a partir del 2025, el resultat d'aplicar, a la pensió màxima establerta l'any anterior, el percentatge d'IPC previst més un increment addicional de 0,115% acumulatiu cada any fins al 2050. Això té l'objectiu de compensar el creixement de les cotitzacions previst per a alguns treballadors.

L'increment anual addicional aplicable per determinar la quantia màxima inicial de les pensions causades des de l'any 2051 fins a 2065 serà el que es recull a la taula 5.

Taula 5. Increment anual addicional

ANY	% APLICABLE PER AL CàLCUL DE LA PENSÍO MÀXIMA INICIAL
2051	3,2
2052	3,6
2053	4,1
2054	4,8
2055	5,5
2056	6,4
2057	7,4
2058	8,5
2059	9,8
2060	11,2
2061	12,7
2062	14,3
2063	16,1
2064	18
2065	20

04

SOLUCIONS D'ESTALVI PER A LA JUBILACIÓ

■ PER QUÈ HAIG D'ESTALVIAR? QUINS PRODUCTES HI HA I QUINA ÉS LA QUANTITAT QUE HAURIA DE DESTINAR A LA MEVA JUBILACIÓ?

Per garantir el mateix nivell de vida i l'estabilitat dels ingressos quan una persona es jubila, s'ha de recórrer a sistemes d'estalvi privats que complementin les diferències entre el nivell d'ingressos de la persona abans de jubilar-se i el que percebrà com a pensió a través de la Seguretat Social.

**NECESSITES
ESTALVIAR PERQUÈ
L'IMPORT DE LA
PENSÍO DE JUBILACIÓ
SERÀ MÉS BAIX QUE EL
TEU SALARI**

I precisament perquè aquesta necessitat és cada vegada més gran, l'Estat afavoreix l'estalvi privat i aplica **avantatges fiscals** a certs instruments:

- **Plans de pensions.**
- **Plans de previsió assegurats (PPA).**
- **Plans individuals d'estalvi sistemàtic (PIAS).**
- **Assegurances individuals d'estalvi a llarg termini (SIALP).**

Hi ha disponibles simuladors i calculadores de pensions que orienten sobre la quantitat que cal estalviar, en cada cas, en aquests productes i l'impacte fiscal derivat de cadascun d'aquests.

■ COM MÉS AVIAT, MILLOR

Només tinc capacitat per estalviar 100 € al mes. Quan em jubili, quants diners hauré estalviat?

EDAT A LA QUAL COMENÇO A ESTALVIAR	QUANT PUC ESTALVIAR AL MES?	DURANT QUANTS ANYS?	SUMA DE QUANTITATS ESTALVIADES	CAPITAL DISPONIBLE A LA DATA DE JUBILACIÓ RENDIBILITZAT	RENDIBILITAT ACUMULADA OBTINGUDA
35	100 €	30	36.000 €	58.014 €	61%
40	100 €	25	30.000 €	44.459 €	48%
45	100 €	20	24.000 €	32.766 €	37%
50	100 €	15	18.000 €	22.680 €	26%
55	100 €	10	12.000 €	13.979 €	16%
60	100 €	5	6.000 €	6.474 €	8%

Si suposem una rendibilitat del 3%.

COMENÇAR A ESTALVIAR ABANS SUPOSARÀ:

- › MENYS ESFORÇ.
- › MÉS RENDIBILITAT.

■ QUÈ HAIG DE TENIR EN COMPTE PER TRIAR EL MILLOR PRODUCTE?

En la tria del producte òptim, hi influeixen diverses variables:

- **Perfil de l'estalviador** (conservador, moderat o agressiu), segons el nivell de risc que vulgui assumir l'estalviador en cada moment.
- **Avantatges fiscals:**
  - En les aportacions: plans de pensions i PPA.
  - En les prestacions: PIAS i SIALP.
- **Necessitats de liquiditat.**
- **Situació dels mercats.**

Per ajudar a valorar de manera conjunta tots aquests paràmetres, recomanem l'assessorament d'un professional.

■ QUINS SÓN ELS AVANTATGES FISCALS QUE TINC PER FER APORTACIONS A UN PLA DE PENSIONS O A UN PPA?

Les aportacions a plans de pensions i PPA es poden reduir de la base imposable de l'impost de la renda de les persones físiques (IRPF), amb uns límits absoluts i en funció del volum dels seus rendiments (de treball o activitats econòmiques) segons s'indica a la taula 6.

Taula 6. Avantatges fiscals segons les aportacions

**NOUS LÍMITS PER ALS SISTEMES DE PREVISIÓ SOCIAL DES DE
L'1 DE GENER DEL 2023**

APORTACIONS				REDUCCIONS A LA BASE IMPOSABLE	
Límit general	1.500 €	Pot provenir de: <ul style="list-style-type: none"> • Aportacions a sistemes individuals • Aportacions a sistemes d'empresa • Contribucions empresarials 		El límit màxim de reducció serà la més petita de les dues quantitats:	
				1.500 €	
Límit addicional: Per a participants en Sistemes de Previsió Social Col·lectius (plans de pensions d'empresa, plans de previsió social empresarial)	8.500 € addicionals	Poden provenir de: <ul style="list-style-type: none"> • Contribucions empresarials • Aportacions del treballador al mateix sistema d'ocupació, sempre que estiguin dins dels límits en funció de la contribució empresarial (vegeu la taula 7) 	Fins a un total conjunt de 10.000 €	8.500 €	30% rendiments nets del treball i activitats econòmiques
Límit addicional: per a autònoms adherits a plans de pensions d'empresa simplificats	4.250 € addicionals	Poden provenir de: <ul style="list-style-type: none"> • Contribucions individuals de l'autònom 	Fins a un total conjunt de 5.750 €	4.250 €	
Aportacions al cònjuge com a titular (sense rendiments o inferiors a 8.000 €)		1.000 € anuals		1.000 € anuals	

Continua

**NOUS LÍMITS PER ALS SISTEMES DE PREVISIÓ SOCIAL DES DE
L'1 DE GENER DEL 2023**

APORTACIONS		REDUCCIONS A LA BASE IMPOSABLE
Aportacions a favor d'un familiar amb discapacitat (fins a tercer grau de parentiu)	10.000 € anuals per familiar aportant, amb un límit conjunt de reduccions per a tots els aportants de 24.250 € anuals	10.000 € anuals per familiar aportant, amb un límit conjunt de reduccions per a tots els aportants de 24.250 € anuals

Normativa comuna en el territori nacional, que pot variar en les diferents diputacions forals, amb competències pròpies en matèria d'impostos.

■ JA TINC UN PLA DE PENSIONS PER LA MEVA EMPRESA. PUC FER-ME'N UN ALTRE D'INDIVIDUAL? (I A LA INVERSA)

Sí. Els límits existents per a les aportacions i en les reduccions a la base imposable de l'IRPF són diferents per als plans de pensions individuals o d'empresa.

- El **límit general d'aportació personal és de 1.500 €**, que podrà tenir origen en aportacions a sistemes individuals o d'empresa. En cas d'haver-se aportat els 1.500 € a un pla de pensions individual, no podran aportar-se al pla de pensions d'empresa, i a la inversa.
- A més a més, per **als participants d'un pla de pensions d'empresa, el límit** d'aquestes aportacions es podrà incrementar en **8.500 € addicionals**, que podrà tenir origen en contribucions empresarials o en aportacions individuals al sistema d'empresa, sempre que aquestes últimes siguin iguals o inferiors als límits establerts en funció de la contribució que faci l'empresa (vegeu la taula 7).

Taula 7. Límit addicional de les aportacions del treballador a Sistemes de Previsió Social Col·lectius

TRAMS	IMPORT ANUAL CONTRIBUTIÓ EMPRESARIAL	APORTACIÓ MÀXIMA TREBALLADOR
1r. tram	Igual o inferior a 500 €	El resultat de multiplicar la contribució empresarial per 2,5
2n. tram	Entre 500,01 € i 1.500 €	1.250 €, més el resultat de multiplicar per 0,25 la diferència entre la contribució empresarial i 500 €
3r. tram*	Més de 1.500 €	El resultat de multiplicar la contribució empresarial per 1

* Quan els ingressos bruts anuals del treballador siguin superiors a 60.000 €, el multiplicador serà sempre 1.

Normativa comuna en el territori nacional, que pot variar en les diferents diputacions forals, amb competències pròpies en matèria d'impostos.

Ara posem uns quants exemples d'aportació màxima en funció dels diferents trams d'aportació empresarial:

EXEMPLES D'APORTACIÓ ANUAL DE 4 EMPLEATS				
	CONTRIBUCIÓ EMPRESARIAL	IGUALA APORTACIÓ EMPRESA?	APORTACIÓ PERSONAL	TOTAL ANUAL
Sofia	500 € (1r. tram)	Fins a 1.250 €	1.500 €	Fins a 3.250 €
Francesc	800 € (2n. tram)	Fins a 1.325 €	1.500 €	Fins a 3.625 €
Anna	4.250 € (3r. tram)	Fins a 4.250 €	1.500 €	Fins a 10.000 €
Eduard	8.500 €	0 €	1.500 €	10.000 €

És a dir, **en el millor dels casos, l'aportació màxima del treballador podrà ser de 5.750 €** com a suma de 1.500 € a plans de pensions individuals o d'empresa, més 4.250 € a plans de pensions d'empresa, sempre que l'empresa hi aportï, també, 4.250 €. **El límit conjunt de totes les aportacions no podrà ser superior a 10.000 €.**

■ **LA MEVA EMPRESA EM PERMET FER APORTACIONS AL PLA DE PENSIONS D'EMPRESA A TRAVÉS DE LA RETRIBUCIÓ FLEXIBLE. QUINS AVANTATGES TÉ?**

Es poden fer aportacions al pla a través de la retribució flexible, encara que no suposa un avantatge fiscal afegit. Les contribucions fetes per l'empresa a favor del treballador dins d'un pla de retribució flexible tindran la consideració d'aportacions del treballador a l'efecte del còmput del límit comentat en el punt anterior. Aquestes contribucions empresarials tindran la consideració de **retribució en espècie no subjecte a ingrés a compte en l'IRPF.**

■ **SOC AUTÒNOM, TINC UN LÍMIT D'APORTACIÓ DIFERENT?**

Sí, els nous plans de pensions simplificats per a cotitzadors en règim autònom (siguin autònoms amb empleats o sense) admeten aportacions de fins a 5.750 € (els 1.500 € de límit general al pla de pensions individual o simplificat més un límit

incrementat de 4.250 € al pla de pensions simplificat]). Aquest límit de 4.250 € serà aplicable en:

- Les aportacions als plans de pensions sectorials fetes per treballadors per compte propi o autònoms que s'adhereixin a aquests plans per raó de la seva activitat.
- Les aportacions als plans de pensions d'empresa simplificats de treballadors per compte propi o autònoms.
- Les aportacions pròpies que l'empresari individual o el professional faci a plans de pensions d'empresa, dels quals sigui promotor i partícip.
- Les aportacions a mutualitats de previsió social de les quals l'aportant sigui mutualista.
- Les aportacions a plans de previsió social empresarial o assegurances col·lectives de dependència dels quals l'aportant sigui prenedor i assegurat.

■ SI JA M'HE JUBILAT, PUC CONTINUAR APORTANT AL MEU PLA DE PENSIONS O PPA?

Et pots continuar beneficiant dels avantatges fiscals d'aportar al teu pla de pensions individual, d'empresa o PPA, però **si ja has percebut totalment o parcialment la prestació** de jubilació d'algun pla, **les aportacions** posteriors que facis es destinaran necessàriament a **defunció o dependència**.

■ HI HA ALTRES FÓRMULES D'ESTALVI COM A COMPLEMENT ALS PLANS DE PENSIONS I PPA?

Sí, hi ha modalitats d'assegurances d'estalvi a la jubilació amb avantatges fiscals que poden ser complementaris al que es faci a través del pla de pensions o PPA:

- Assegurances individuals d'estalvi a llarg termini (SIALP).
- Plans individuals d'estalvi sistemàtic (PIAS).

■ QUIN ÉS L'AVANTATGE DEL SIALP?

El SIALP és un contracte d'assegurança que ofereix una garantia a venciment que es pot millorar per l'obtenció de **participació en beneficis**. Aquesta garantia serà, almenys, el 85% de les primes aportades al seu venciment.

**ELS RENDIMENTS
GENERATS ESTAN
EXEMPTS, AMB
CONDICIONS**

El seu atractiu principal es troba en el fet que els rendiments generats estaran **exempts de tributació**, sempre que es compleixin els requisits següents:

- Durada mínima de 5 anys.
- Aportació màxima anual de 5.000 € (independents d'altres instruments de previsió social).
- Les aportacions no redueixen la base imposable de l'IRPF.
- Una mateixa persona només pot ser titular d'un contracte.
- Percepció de la prestació en forma de capital per l'import total.
- Garantia al venciment de, com a mínim, el 85% de la suma de les primes aportades.
- El prenedor, l'assegurat i el beneficiari (en cas de supervivència) han de ser la mateixa persona.

■ I ELS AVANTATGES DELS PIAS?

Els PIAS són contractes d'assegurança l'avantatge dels quals es troba en l'**exempció de tributació de la rendibilitat acumulada** sempre que la prestació es percebi en forma de renda vitalícia i

**ELS
RENDIMENTS GENERATS
ESTAN EXEMPTS SI LA
PRESTACIÓ ES PERCEP EN
FORMA DE RENDA VITALÍCIA I, A
MÉS, LA MATEIXA RENDA VITALÍCIA
COMPTA AMB REDUCCIÓ FISCAL
SEGONS CONDICIONS**

es compleixin altres requisits exigits per la llei. A més a més, **la renda vitalícia es beneficiarà d'un percentatge reductor de tributació**, que dependrà de l'edat del perceptor en el moment de la constitució de les rendes.

Les característiques, els avantatges i els requisits dels PIAS són:

- Les aportacions no redueixen la base imposable de l'IRPF.
- El límit màxim de les aportacions és de 8.000 € a l'any, independents d'altres instruments de previsió social.
- El conjunt de primes satisfetes al llarg de la vida del producte no podran superar els 240.000 €.
- La percepció de la prestació no es vincula a la jubilació o invalidesa.
- Entre la primera prima satisfeta i el moment de constitució de la renda ha de transcórrer un període d'almenys 5 anys.
- Els rendiments generats estan exempts si la prestació es percep en forma de renda vitalícia.

**BUSCA EL
PRODUCTE QUE
MILLOR S'ADAPTI A
LES TEVES NECESSITATS
I ALS TEUS OBJECTIUS**

- La renda vitalícia compta amb una reducció fiscal en funció de l'edat que tingui el prenedor amb la qual es constitueixi la renda (vegeu la taula 8).
- El prenedor, l'assegurat i el beneficiari (en cas de supervivència) han de ser la mateixa persona.
- Tenen més liquiditat que els plans de pensions i els PPA.

■ PUC MOBILITZAR O TRASLLADAR EL MEU ESTALVI A ALTRES PRODUCTES? QUÈ PASSA AMB EL VALOR DE L'ESTALVI ACUMULAT EN EL TRASLLAT?

Els plans de pensions i plans de previsió assegurats són mobilitzables entre ells dins de la mateixa companyia i també entre diferents companyies.

Les SIALP, com que tenen un tractament fiscal diferent, són mobilitzables entre ells, tal com passa també amb els plans individuals d'estalvi sistemàtic (PIAS), però cap d'aquests no és mobilitzable a plans de pensions o PPA.

El valor econòmic que es traslladi d'un fons de pensions dependrà del valor liquidatiu de les participacions en aquell moment.

Aquesta informació s'envia al client trimestralment o es pot consultar a l'entitat gestora del fons quan es vulgui.

El **valor econòmic** que es traslladi d'un PPA o PIAS dependrà de la **valoració dels actius afectes a l'assegurança**, i es pot consultar abans de fer el trasllat.

En els plans de pensions d'empresa, en cas de cessament de la relació laboral (abans de la jubilació), el dret econòmic és del treballador, per tant, podrà mantenir-lo en el pla o mobilitzar-lo a un altre pla d'empresa o individual.

■ QUI GARANTEIX ELS DINERS ESTALVIATS EN PRODUCTES PER A LA JUBILACIÓ?

Si és un **pla de pensions**, els diners ingressats es destinen a l'adquisició dels actius financers (bons i accions) en els quals s'inverteix el fons. Tant la seva evolució com el seu valor en cada moment dependran del tipus de fons triat (conservador, moderat o agressiu) i de l'evolució dels mercats financers.

Si són assegurances d'estalvi **PPA, SIALP o PIAS**, seran les companyies d'assegurances les que garanteixin la prestació; per llei s'estableix que hi ha d'haver una garantia de tipus d'interès per a l'estalvi acumulat en aquest tipus de producte.

En tots dos casos, la garantia es veu reforçada per la supervisió i control de la **Direcció General d'Assegurances i Fons de Pensions**, adscrita directament al Ministeri d'Economia i Competitivitat. La missió principal d'aquest organisme és vetllar pels drets dels partícips i assegurats.

05

COBRAMENT DEL PLA DE PENSIONS / PLA DE PREVISIÓ ASSEGURAT (PPA)

■ EN QUINS CASOS PUC COBRAR UN PLA DE PENSIONS O PPA?

En cas de jubilació, incapacitat, dependència o defunció.

Adicionalment, com a excepció a la liquiditat d'aquests productes, es podrà percebre la prestació en els supòsits de malaltia greu, atur de llarga durada, així com en certs supòsits de cessament involuntari de la relació laboral.

A partir de l'1 de gener del 2025, es podrà disposar de les aportacions i els rendiments generats per aquestes aportacions quan tinguin més de 10 anys d'antiguitat, així com dels drets consolidats existents a 31 de desembre del 2014.

■ I SI EM MORO ABANS DE COBRAR-LO?

El percebran els beneficiaris designats i, si no se n'ha indicat cap de manera expressa, el cònjuge, els fills o els hereus legals del difunt (en aquest ordre). La prestació percebuda per aquests **tributarà com a rendiment del treball en l'IRPF del beneficiari.**

■ ARRIBA EL MOMENT DE LA JUBILACIÓ I TAMBÉ DE DISPOSAR DELS MEUS ESTALVIS. COM HE DE COBRAR EL MEU PLA DE PENSIONS O PPA PER TENIR EL MENOR IMPACTE FISCAL?

Una vegada feta efectiva la jubilació, es podrà percebre el capital estalviat en el pla de pensions quan es vulgui. És recomanable fer una anàlisi detallada per percebre els diners estalviats de la manera que s'adapti millor a la situació de cada persona i les seves circumstàncies particulars.

El cobrament d'un pla de pensions o d'un PPA tributa com a rendiment del treball, a la base imposable general de l'IRPF de la persona que rebí la prestació, és a dir, s'afegeix a l'import de la pensió pública o d'altres possibles rendiments del treball.

LA PRESTACIÓ D'UN PLA DE PENSIONS TRIBUTA COM A RENDIMENT DE TREBALL. ES POT COBRAR EN FORMA DE CAPITAL, EN FORMA DE RENDA O DE FORMA MIXTA; EN FUNCIÓ DE COM ES COBRI, L'IMPACTE FISCAL POT SER MOLT DIFERENT

Els partícips de plans de pensions i assegurats de PPA que hagin fet **aportacions abans de l'1 de gener del 2007 podran beneficiar-se d'un 40%** de reducció en l'IRPF pels drets econòmics corresponents a aquestes aportacions que es percebin en forma de capital (pagament únic).

Aquesta reducció, prevista en l'art. 17.2.c) TR de la Llei de l'IRPF, per aplicació del règim transitori de la DT dotzena de la Llei 35/2006, podrà aplicar-se en l'exercici en el qual es doni la contingència corresponent i en els dos exercicis següents.

A més a més, anteriorment era condició necessària que aquesta part amb dret a reducció es cobrés en un únic exercici fiscal. Ara es permet que, quan es rebin prestacions de diversos plans de pensions, la reducció del 40% es pugui aplicar a totes les quantitats percebudes en forma de capital (pagament únic) en l'exercici en el qual es doni la contingència corresponent i en els dos exercicis següents.

**BUSCA
L'ASSESSORAMENT
D'UN PROFESSIONAL
QUE T'AJUDI A OPTIMITZAR
FISCALMENT EL COBRAMENT
DE LA PENSIÓ**

En funció de l'import que s'hagi de cobrar, **el tipus impositiu es pot incrementar molt si incloem aquests rendiments del treball en bloc en el mateix any**. Per això, l'opció de cobrar els diners en forma de renda és una magnífica alternativa per diferir l'impacte fiscal.

■ LES SOLUCIONS DE RENDES

Les **solucions de rendes són una alternativa interessant** per complementar la pensió de jubilació perquè:

- Són productes excel·lents per complementar les pensions públiques (de jubilació, de viduïtat, etc.).
- Redueixen i difereixen la càrrega fiscal, que moltes vegades pot arribar a ser important, en lloc de rebre la prestació de cop.
- Permeten preservar el patrimoni per als possibles hereus.
- Garanteixen una renda periòdica a l'assegurat.
- Poden tenir importants avantatges fiscals.

Les rendes poden dissenyar-se de diferents maneres: temporals o vitalícies, actuàrials o financeres, amb consum de capital o mantenint-lo per als hereus, etc.

La Pilar té **65 anys** i
100.000 € estalviats
en el seu pla de pensions.

La seva base imposable un cop jubilada
és de **40.000 €**. Comparem el cobrament
en forma de capital amb el cobrament en
forma de **renda temporal a 20 anys**.

Plantegem dues opcions:

1. Totes les aportacions del seu pla són **posteriors** a l'1 de gener del 2007:

IMPACTE FISCAL DEL PLA	CAPITAL	RENDES*
Tipus tributació IRPF	37%	23%
Import de la tributació del pla	36.750 €	1.319 €/any
Import net a percebre	63.250 €	89.654 €

2. El 50% de les seves aportacions al pla van ser **anteriors** a l'1 de gener del 2007:

IMPACTE FISCAL DEL PLA	CAPITAL	RENDES*
Tipus tributació IRPF	28%	23%
Import de la tributació del pla	28.304 €	1.319 €/any
Import net a percebre	71.696 €	89.654 €

* Càlcul orientatiu amb condicions de mercat a juny del 2023.

No obstant això, no hi ha res que obligui el partícip o assegurat a optar de manera exclusiva per una de les dues alternatives. **Quan hi hagi aportacions anteriors al 2007, per norma general, la solució òptima fiscalment sol ser rescatar en forma de capital les aportacions anteriors a l'1 de gener del 2007 i esperar a l'exercici següent per establir rendes sobre els drets restants (forma de rescat mixt).**

■ DE QUÈ DEPENEN ELS AVANTATGES FISCALS DE LES RENDES VITALÍCIES?

Els possibles avantatges fiscals dependran de la procedència dels diners estalviats per a la jubilació:

1. Si els diners provenen de l'estalvi acumulat en un **pla de pensions o pla de previsió assegurat (PPA)**, la percepció de la prestació tindrà la consideració de **rendiment del treball a l'IRPF**.
2. Si la renda vitalícia es constitueix amb diners procedents d'un producte **d'estalvi no lligat a la previsió** (compte, dipòsit, assegurança d'estalvi, etc.), els rendiments generats tindran la consideració de **rendiments del capital mobiliari en IRPF**.

Es beneficiaran d'una fiscalitat excel·lent en tributar únicament per un percentatge de la renda percebuda, que s'estableix en funció de l'edat en el moment d'inici del cobrament de la renda (vegeu la taula 8).

Taula 8. Avantatges fiscals de les rendes vitalícies

EDAT EN EL MOMENT DE LA CONTRACTACIÓ	EXEMPT DE TRIBUTACIÓ
Menys de 40 anys	60%
Entre 40 i 49 anys	65%
Entre 50 i 59 anys	72%
Entre 60 i 65 anys	76%
Entre 66 i 69 anys	80%
De 70 anys en endavant	92%

■ QUÈ PASSARIA SI ESTIC COBRANT LES RENDES QUE HE CONSTITUÏT DES DEL MEU PLA DE PENSIONS I MORÍS?

Dependrà de la modalitat de renda que hagi triat contractar. N'hi ha dues modalitats principals:

1. **Rendes financeres:** no hi ha garantia de rendibilitat, en suposar un simple fraccionament del cobrament dels drets econòmics existents en el pla, per la qual cosa tenen gran flexibilitat i se'n pot canviar l'import en qualsevol moment. En cas de defunció del partícip, els beneficiaris rebrien l'import del saldo que quedés en el pla en el moment de la defunció.
2. **Rendes assegurades:** també són conegudes com a rendes actuàries. A diferència d'una renda financera, és una pòlissa d'assegurança de vida i, en funció del tipus de renda contractada, el tractament serà diferent.

Les rendes assegurades se subdivideixen en:

a. **Rendes vitalícies: es perceben fins a la defunció de la persona jubilada** i, alhora, poden:

- No consumir el capital aportat tot permetent, als beneficiaris, percebre l'import total estalviat en el pla en el cas de defunció del prenedor (la renda serà menor). A més a més, també hi ha la possibilitat que la quantitat s'incrementi en un percentatge en concepte de cobertura de defunció.
- Consumir el capital aportat fent que els beneficiaris percebin la diferència entre la quantitat estalviada i l'import de les rendes que ja s'haguessin pagat. Són rendes vitalícies amb reemborsament.
- Continuar pagant-se a un beneficiari (generalment el cònjuge) íntegrament o en un percentatge fins a la defunció d'aquest beneficiari. Són les anomenades rendes vitalícies reversibles.
- Extingir-se en el moment de la defunció sense que els possibles beneficiaris no percebessin res. Es coneixen com a rendes vitalícies pures.

**EN FUNCÍO
DE LA MODALITAT
CONTRACTADA, ELS
BENEFICIARIS DESIGNATS
PODRIEN CONTINUAR
PERCEBENT RENDES**

b. **Rendes temporals:** es perceben durant un període de temps determinat i, al seu torn, poden:

- Continuar pagant-se als beneficiaris designats, íntegrament o en un percentatge, fins al termini establert. Són rendes temporals reversibles.
- Extingir-se en el moment de la defunció, sense que els possibles beneficiaris no percebessin res. Es coneixen com a rendes temporals pures, sense reemborsament.

06

FORMES DE FER ÚS DE L'HABITATGE PER COMPLEMENTAR LA PENSIÓ PER JUBILACIÓ

Es disposen de diverses alternatives, amb avantatges fiscals, per fer ús de l'habitatge amb la finalitat d'obtenir ingressos addicionals que permetin complementar la pensió pública que es rep un cop jubilats. Aquestes modalitats es distingeixen entre elles segons es transmeti, o no, la titularitat de l'habitatge.

Amb transmissió de la propietat de l'habitatge:

- A través de la **venda d'un habitatge**, i en general d'algun element patrimonial, és a dir, transferint-ne, per tant, la propietat.
- Amb la **venda de la nua propietat de l'habitatge**.

Sense transmissió de la propietat de l'habitatge:

- Mitjançant la constitució d'una **hipoteca inversa** sobre l'habitatge habitual.
- A través d'una **bestreta de lloguer**.

■ QUINS AVANTATGES FISCALS TINC PER LA VENDA D'UN HABITATGE O D'ALTRES ELEMENTS PATRIMONIALS?

L'import del guany obtingut procedent de la transmissió de l'habitatge o de qualsevol element patrimonial (sòl, accions, fons d'inversió, etc.) tindrà la consideració de guany patrimonial en l'IRPF.

Des del 2015, existeix un avantatge fiscal addicional per a la inversió en rendes vitalícies que consisteix en l'**exempció total per a persones de més de 65 anys del guany patrimonial generat**

per la transmissió de qualsevol element patrimonial, amb un límit d'exempció de 240.000 € per contribuent, **si en el termini de 6 mesos l'import d'aquesta venda es destina a constituir una renda vitalícia**. Aquesta renda haurà de complir, a més, amb una sèrie de requisits:

- Tenir una periodicitat de cobrament inferior o igual a un any.
- Començar a percebre's en el termini d'un any des que es contracti.
- L'import anual de les rendes no podrà decreïxer en més d'un 5% respecte de la renda de l'any anterior.

A més a més, per a contractes de rendes vitalícies formalitzats des de l'1 d'abril del 2019, s'ha de complir el següent:

- Només hi pot haver un beneficiari de la renda vitalícia en cas de defunció.
- Si hi ha un període de cobrament garantit, la seva durada no podrà ser superior a 10 anys.
- En el cas que hi hagi capital assegurat en cas de defunció, aquest capital no podrà excedir dels següents percentatges respecte a l'import destinat a la constitució de la renda.

Taula 9. Capital màxim assegurat en cas de defunció com a percentatge de l'import destinat a la renda vitalícia

ANYS DES DE LA CONSTITUCIÓ DE LA RENDA VITALÍCIA	PERCENTATGE
1r.	95%
2n.	90%
3r.	85%
4t.	80%
5è.	75%
6è.	70%
7è.	65%
8è.	60%
9è.	55%
10è. en endavant	50%

De la mateixa manera, es manté l'exempció aplicable als beneficis obtinguts per la venda d'habitatge habitual per a més grans de 65 anys sense haver de fer la reinversió en rendes vitalícies.

La Iolanda té **70 anys** i el **2023** es ven un apartament que té a la platja, que en el seu moment va adquirir per **120.000 euros**, per un import de **200.000 euros**.

Decideix constituir una renda vitalícia per la totalitat de l'import de la venda. Per aquest motiu, i atès que no supera el límit de reinversió en renda vitalícia amb dret a exempció, quedarà exempta de tributar la totalitat dels **17.280 euros** d'impostos procedents dels **80.000 euros** del guany patrimonial.

■ PUC VENDRE'M L'HABITATGE I CONTINUAR VIVINT-HI?

L'envelliment progressiu de la població espanyola ha impulsat, en bona part, la cerca de recursos econòmics alternatius durant l'etapa de la jubilació en què els ingressos es redueixen, mentre que les despeses no sempre ho fan de la mateixa manera.

D'una altra banda, l'habitatge en propietat té a Espanya un arrelament social molt més gran que en la resta dels països del nostre entorn. Al seu torn, actualment, les persones de més de 65 anys són els principals propietaris d'habitatges.

**SEGONS
L'INE, AL VOLTANT
DEL 90% DE LES
PERSONES DE MÉS DE 65
ANYS SÓN PROPIETARIS
D'ALMENYS UN HABITATGE**

■ VENDA DE LA NUA PROPIETAT

La normativa espanyola diferencia i separa la titularitat de l'habitatge (dret de nua propietat) del dret d'usdefruit d'aquest. Així, un propietari podria vendre tots dos drets conjuntament, com és el més freqüent, o vendre únicament la nua propietat de l'habitatge, però mantenint el dret d'ús d'aquest.

Precisament, **la venda de la nua propietat de l'habitatge consisteix a transferir la titularitat de l'habitatge conservant-ne l'usdefruit de manera vitalícia.**

D'aquesta manera, l'usufructuari obté un ingrés pel fet de vendre's la titularitat de l'habitatge, però li permet continuar vivint-hi fins que es mori.

Encara que l'import rebut per l'usufructuari sigui lògicament més baix que el valor de mercat de l'immoble, aquesta fórmula està guanyant popularitat per diversos factors:

- l'augment del preu de l'habitatge,
- l'augment en l'esperança de vida,
- el desig de continuar vivint al barri habitual,
- el fet de no deixar l'habitatge habitual en herència.

A més a més, el dret d'usdefruit inclou el dret a poder llogar l'habitatge a un tercer, obrint la possibilitat de percebre una nova via d'ingressos periòdics per complementar els ingressos percebuts per la pensió pública després de la jubilació.

L'usufructuari (antic propietari) està subjecte a l'IRPF pel guany o pèrdua patrimonial generada per la transmissió de la nua propietat. No obstant això, les persones de més de 65 anys estan exemptes de tributar per l'IRPF si transmeten la nua propietat del seu habitatge habitual mantenint l'usdefruit vitalici.

■ PUC OBTENIR INGRESSOS SENSE HAVER DE VENDRE L'HABITATGE ON VISC?

Es poden obtenir ingressos sense haver de vendre l'habitatge a través dels mecanismes següents.

Hipoteca inversa

Una altra forma d'obtenir liquiditat a través de l'habitatge és mitjançant la hipoteca inversa (regulada per la Llei 41/2007), que és **un instrument financer (un préstec/crèdit) que, sense haver de vendre la propietat de l'habitatge, permet complementar els ingressos durant la jubilació** sense necessitat, per tant, de canviar el mode de vida sense afectar les expectatives de possibles hereus sobre aquest habitatge.

Només poden formalitzar-la, sobre el seu habitatge habitual, els més grans de 65 anys o qui acrediti discapacitat (igual o superior al 33%) o **dependència** (greu o gran dependència), a través d'un crèdit o préstec concedit per una entitat financera i garantit amb

una hipoteca que recau sobre l'habitatge habitual i **genera, al propietari** d'aquest habitatge, el dret a rebre **una renda** normalment periòdica (encara que és menys habitual, també pot ser d'un sol cop), fins a un import (o data) màxim.

Aquest import ve determinat per un percentatge del valor de la taxació en el moment de la constitució de la hipoteca. **Quan s'assoleix aquest percentatge, deixa de poder disposar-se de la renda, però el deute pendent continua generant interessos.**

La **quantitat a percebre** per la constitució d'una hipoteca inversa és un percentatge **d'entre el 25 i el 50% del valor de mercat de l'habitatge**, segons l'esperança de vida del beneficiari. Com més gran és, més gran serà el percentatge concedit.

La devolució de l'import de la hipoteca inversa no és exigible fins al moment de la seva defunció i, al contrari que en una hipoteca normal, el deute no va disminuint amb el temps, sinó que augmenta fins que els hereus de l'immoble optin per assumir-la com a pròpia si volen mantenir la propietat de l'immoble o, si així ho desitgen, vendre-la per fer front al deute, o no assumir el deute i renunciar a la propietat de l'habitatge.

Hi ha consideracions importants que cal tenir en compte amb anterioritat a la contractació d'aquest tipus de productes. Per exemple, si el propietari finalment és extremadament longeu, haurà esgotat els ingressos quan més pot necessitar-los.

A més a més, en aquest cas, l'import total a retornar (capital i interessos) pels hereus pot ser superior al valor de mercat de

l'habitatge, per la qual cosa els altres béns de l'herència passaran a fer-se càrrec el deute pendent no cobert amb l'immoble.

Per aquests i altres motius, és important comptar amb l'assessorament professional adequat abans de contractar una hipoteca inversa.

Hipoteca inversa combinada amb una assegurança de rendes vitalícies

L'avantatge principal de combinar la hipoteca inversa amb la constitució d'una assegurança de rendes vitalícies diferides és que elimina el risc de longevitat, per la qual cosa **l'interessat pot tenir la seguretat que durant tota la seva vida disposarà d'un nivell d'ingressos periòdics.**

Les rendes vitalícies poden ser de dos tipus:

- **Renda vitalícia immediata:** la quantia íntegra, o parcial, del préstec es fa servir per constituir una renda periòdica assegurada que es percebrà des d'aquest moment i fins a la defunció del propietari.
- **Renda vitalícia diferida:** la renda assegurada es percep a partir d'una determinada data, que serà el moment en què l'entitat asseguradora consideri com a esperança de vida i que hauria de coincidir amb la data en la qual s'ha esgotat la renda financera procedent de la hipoteca inversa.

A més a més, com ja hem vist en apartats anteriors, la renda vitalícia compta amb avantatges fiscals en tributar únicament per un percentatge de la renda percebuda, que s'estableix en funció

de l'edat de l'assegurat en el moment d'inici del cobrament de la renda.

Bestreta de lloguer

Aquesta modalitat nova dona resposta a la creixent demanda per l'accés a residències de la tercera edat fonamentalment de titularitat privada (suposen 3 de cada 4) a conseqüència de l'augment de la longevitat i la necessitat de rebre atenció professional davant la deterioració de les facultats pròpies de l'edat.

Les residències de titularitat pública (més barates) amb prou feines suposen 1 de cada 4 al nostre país, per la qual cosa sol·licitar una plaça privada (més cara) es converteix en una alternativa gairebé obligada per a molts jubilats.

Amb unes enormes diferències entre regions, el preu d'una residència privada actualment resulta inassolible per a molts pensionistes.

Per solucionar aquesta situació, es pot **llogar l'habitatge en propietat i, amb els ingressos generats, finançar el cost d'accés a la residència.**

En un contracte de bestreta de lloguer, el propietari de l'habitatge rep una quantitat econòmica a canvi de cedir el dret d'arrendament del seu habitatge a una empresa que, posteriorment, la posarà per llogar al mercat lliure.

La justificació i rellevància del contracte de bestreta de lloguer radica que l'import que rep el propietari és superior al valor del

lloguer al mercat. Aquesta diferència és un crèdit que subscriu el propietari a un termini determinat, que podrà anar renovant o no segons les seves necessitats, a canvi d'un tipus d'interès fix i que fa servir com a garantia l'explotació del lloguer de l'habitatge.

Després de la defunció del titular de l'habitatge, els hereus:

- Seran els propietaris de l'habitatge.
- Es faran càrrec del deute contret i podran:
  - Tornar l'import mitjançant un pagament únic.
  - Mantenir la cessió del dret de lloguer de l'habitatge el temps que calgui fins a restituir el deute.

En conclusió, **la bestreta de lloguer permet, al propietari, obtenir uns ingressos addicionals necessaris en el present (tributen com a rendiments del capital mobiliari en l'IRPF) anticipant els ingressos futurs pel lloguer.** D'una altra banda, es desentén completament de l'administració del lloguer i transfereix la gestió i el risc de lloguer (per exemple, l'impagament de l'inquilí) a l'empresa amb la qual formalitza el contracte.

Per a més informació pots
consultar

Vivienda y pensión
Guía para monetizar la vivienda
y mejorar tu pensión

ageing Centro de
Investigación
nomics
Fundación **MAPFRE**

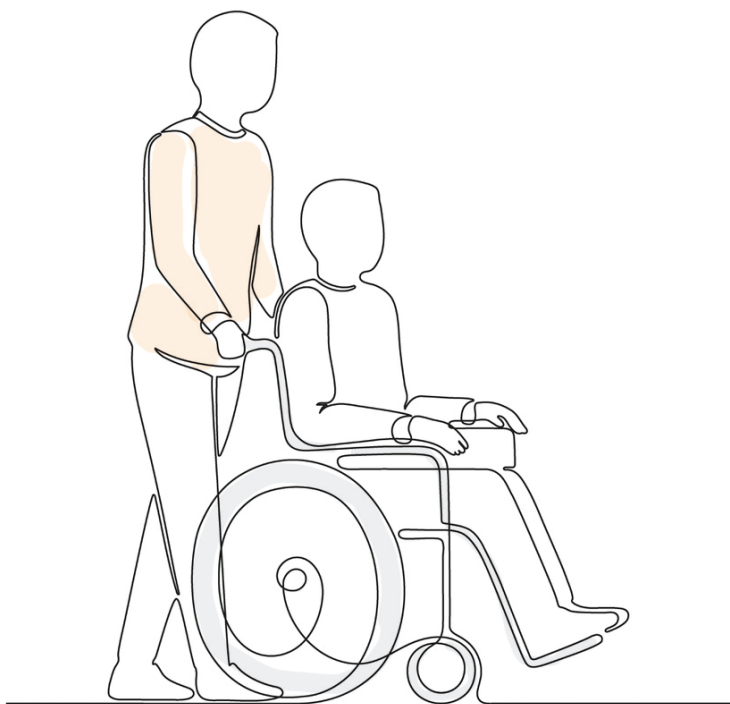

07

**ALTRES
NECESSITATS**

El continu augment de l'esperança de vida és un indicador positiu de la societat espanyola, però, com hem vist, el procés d'envel·liment de la població planteja diversos desafiaments afegits al més conegut per tots que és la sostenibilitat de les pensions públiques.

Un dels desafiaments als quals ens hem d'enfrontar és la **situació de dependència** en la qual es troben cada vegada més ciutadans a Espanya; l'essència d'aquests radica en el fet de no poder viure de manera autònoma i haver de necessitar d'una manera duradora l'ajuda dels altres per a les activitats de la vida diària.

■ PUC DEMANAR AJUDES PÚBLIQUES PER A AQUESTA SITUACIÓ?

El sistema públic, a través de la Llei de Dependència 39/2006, atorga una sèrie d'ajudes que poden ser tant *prestacions de serveis* (per exemple, de prevenció, teleassistència, ajuda a domicili, etc.) com *prestacions econòmiques*, que miren d'enfortir l'estabilitat econòmica de la persona dependent.

A Espanya hi ha més d'1,5 milions de persones dependents i un elevat percentatge d'elles, pesi a tenir reconeguda la seva situació de dependència, es troben esperant resolució dels seus expedients de concessió d'ajudes. El temps mitjà d'espera per resoldre aquesta situació és de 472 dies (encara que varia dependent de la comunitat autònoma).

A més a més, ens trobem amb el fet que l'import mitjà mensual de les prestacions públiques és de 679 €, la qual cosa pot no ser suficient per cobrir les necessitats de la persona.

■ HI HA ASSEGUANCES QUE COBREIXIN LA DEPENDÈNCIA?

Hi ha solucions asseguradores que complementen i donen suport a aquestes situacions. Les **assegurances de dependència** són les que ofereixen una cobertura més completa, ja que donen una renda mensual (generalment vitalícia) a l'assegurat en funció de les seves necessitats.

De manera complementària, també hi ha **assegurances d'accidents** específicament orientades a les persones grans, que, amb més freqüència que la resta de la població, pateixen accidents personals quotidians, sobretot en l'entorn domèstic (cremades, fractures o lesions de braç, genoll, maluc, entre d'altres). Aquestes assegurances, a més d'indemnitzar amb unes quantitats econòmiques baremades o establertes en funció del tipus de lesió soferta, de vegades compten amb serveis assistencials domiciliaris de gran valor:

- Relacionats amb la recuperació de la lesió: fisioterapeuta, traumatòleg, etc.
- Ajuda domèstica: higiene diària, neteja de la llar, fer el menjar, passejar l'animal de companyia, etc.
- Serveis telefònics d'orientació i atenció personal i integral, com ara, d'ajuda psicològica o d'atenció a la dependència.

Tots aquests aspectes són, sens dubte, molt valorats tant per la persona gran com pels seus familiars més propers, que no poden ser amb ells totes les hores que els agradaria per motius personals o laborals.

Pots descarregar-te'n la versió digital
en el Centre de Documentació

www.fundacionmapfre.org/documentacion

FM Fundación **MAPFRE**

Fundación **MAPFRE**

Segueix-nos en

www.fundacionmapfre.org